

Jaarverslag 2019
stichting Geopark Heuvelrug
in ontwikkeling

Organen van de stichting: Bestuur, Adviescommissie en Raad van Advies

Bestuur:

gedurende 2019 hadden zitting in het bestuur van de stichting:

- **Marc Hofstra** (voorzitter)
- **Walter Kooy** (secretaris en penningmeester tot 1 mei)
- **Rik Snoek** (penningmeester vanaf 1 mei)
- **Egbert Visscher**
- **Hendrike Geessink**

Het bestuur kwam in 2019 4x bijeen, op 19 maart, 4 juli, 9 september en 18 november.

Adviescommissie:

daarnaast kent de stichting een Adviescommissie.

In deze Adviescommissie hadden zitting (in alfabetische volgorde):

- **Karin van den Broek** (Provincie Utrecht)
- **Piet van Driel**
- **Hendrike Geessink** (Utrechts landschap)
- **Wim Hoek** (Universiteit Utrecht)
- **Marc Hofstra** (voorzitter)
- **Walter Kooy**
- **Annemarie Luksen** (gemeente Utrechtse Heuvelrug, tot 1 april)
- **Egbert Visscher**

De Adviescommissie kwam in 2019 4x bijeen: op 19 maart, 4 juli, 9 september en 18 november.

Raad van Advies:

Gedurende 2019 hadden zitting in de Raad van Advies:

- **Hans van der Pas** (Voorzitter, Burgemeester van Rhenen)
- Prof. **Hans Middelkoop** (Fysische Geografie, Universiteit Utrecht)
- Prof. **Piet Verdonschot** (Aquatische Ecologie, Universiteit Wageningen)
- **Paul van der Lugt** (Directeur RTV Utrecht)

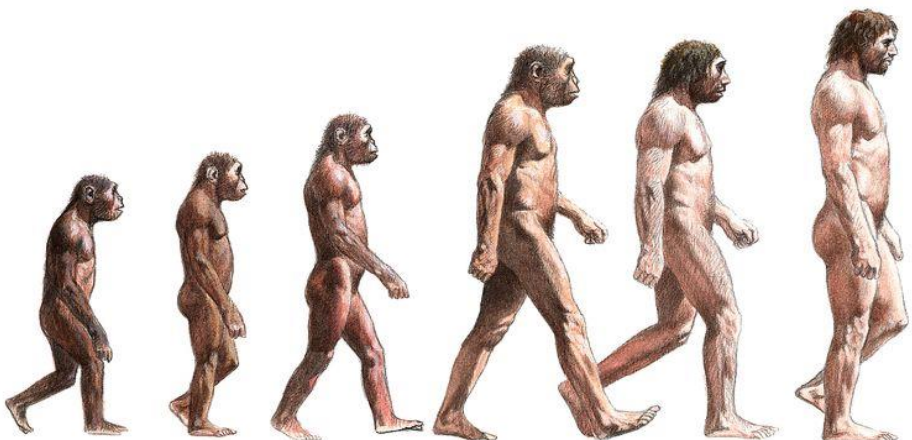
De Raad van Advies kwam in 2019 2x met het bestuur bijeen: op 30 april en 26 november.

Nieuwe Partners en Sympathisanten

In 2019 werd het aantal Partners en Sympathisanten uitgebreid met:

- Kasteel Kerckebosch,
- Watertoren Werkhoven,
- B&B Klein Groenbergen,
- Archeologie Houten.
- De Boswerf,
- Utrechts Landschap,
- Natuurmonumenten,
- Staatsbosbeheer Utrecht,
- Natuur en Milieufederatie Utrecht (NMU),
- Landschap Erfgoed Utrecht,
- Vakantiepark de Krakeling,
- IVN Noord en West,
- Landgoed Eyckenstein,
- Geheugen van Zeist,
- Gemeente Rhenen,
- Gemeente Zeist en
- Waterschap HDSR

Partners geven met de ondertekening van de Partnerverklaring te kennen achter het burgerinitiatief te staan en dat waar mogelijk te ondersteunen.

Projecten

In 2019 zijn, als vervolg op de eerder gerealiseerde projecten over Zeist en de Kromme Rijnstreek, 2 nieuwe lokale projecten gestart, nadat daar de benodigde subsidie voor werd verkregen.

Het gaat om:

1. Ontdekkaart en Boekje over gemeente Rhenen (vormgeving en druk mede mogelijk gemaakt door financiële bijdragen van het Voormalig Gast- en Weeshuis van Rhenen, Rabobank, RAAP en Waterschap Vallei en Veluwe en
2. Ontdekkaart en Boekje over gemeenten De Bilt en Stichtse Vecht (vormgeving en druk mede mogelijk gemaakt door financiële bijdragen van waterschap Amstel, Gooi en Vecht en KIEM (een samenwerking van het KF Hein Fonds, het Elise Mathilde Fonds en het Prins Bernhard Cultuurfonds).

Aan het eind van 2019 was het merendeel van het materiaal door onze vrijwilligers ontwikkeld maar de eindredactie en vormgeving moest nog plaatsvinden. Staat gepland voor 1e kwartaal 2020.

Voor nieuwe projecten, bijvoorbeeld over en voor gemeenten Baarn en Utrechtse Heuvelrug, Amersfoort, Soest,, konden nog geen financieel dekkende plannen gerealiseerd worden.

Geopark excursies

Met Kees de Heer/IVN werden er in 2019 weer verschillende geo-excursies gerealiseerd:

- Geoparkexcursie in het Zeisterbos (12 januari)
- Hoog en laag ervaren op de fiets (17 maart)
- Fiets/wandelexcursie Park Vliegbasis Soesterberg (24 maart)
- Op excursie naar de Waaien langs de Eem (21 juni en 6 september)
- Geoparkexcursie in het Baarnse bos (16 februari en 21 oktober)
- Geoparkexcursie op de Koerheuvel bij Rhenen (22 oktober)
- Rhijnauwen (16 november) en
- Bonte Poort (30 november)

Koerheuvel excursie

Filmpjes Geopark

Marcel Creemers heeft 7 introductiefilmpjes gerealiseerd over en voor het Geopark, waarvan 5 over Aardkundig Monumenten:

- Aardkundig Monument Plantage Willem III
- Aardkundig Monument de Grebbeberg
- Aardkundig Monument Zwerfsteneneiland
- Aardkundig Monument Oostbroek en Niënhof
- Aardkundig Monument Lage en Korte duinen
- Leersumseveld en
- Hoe de Rijn door Nederland stroomde

Voortgang website

Gedurende 2019 is de website gestadig uitgebouwd. Per maand worden zo'n 700 'pages' bekeken waarbij de Wandel- en Fietsroutes regelmatig hoog scoren.

De veelheid en aard van de inhoud maakt dat deze vooral wordt bekeken op de desk-/laptop en maar beperkt op de smartphone. Komend jaar wordt de website opnieuw vormgegeven na vaststelling van de nieuwe naam voor het Geopark. Dan zal ook vorm worden gegeven aan een mobiel-vriendelijke compacte site, mede gericht op gebruik van sociale media.

Advies Commissie Gebiedsbepaling

De Wetenschappelijke Commissie Gebiedsbepaling, opgezet samen met initiatief Geopark Gooi en Vecht, heeft zich in 3 bijeenkomsten gebogen over meest optimale omvang en begrenzing van het beoogde Geopark. De leden van deze Commissie waren Gretha Roelfs, Irmgard van Koningsbruggen, Ronald van Balen, Wim Hoek, Roland Blijdenstijn en Piet Verdonschot. Voorzitter: Walter Kooy, secretaris Luuk Keunen (RAAP).

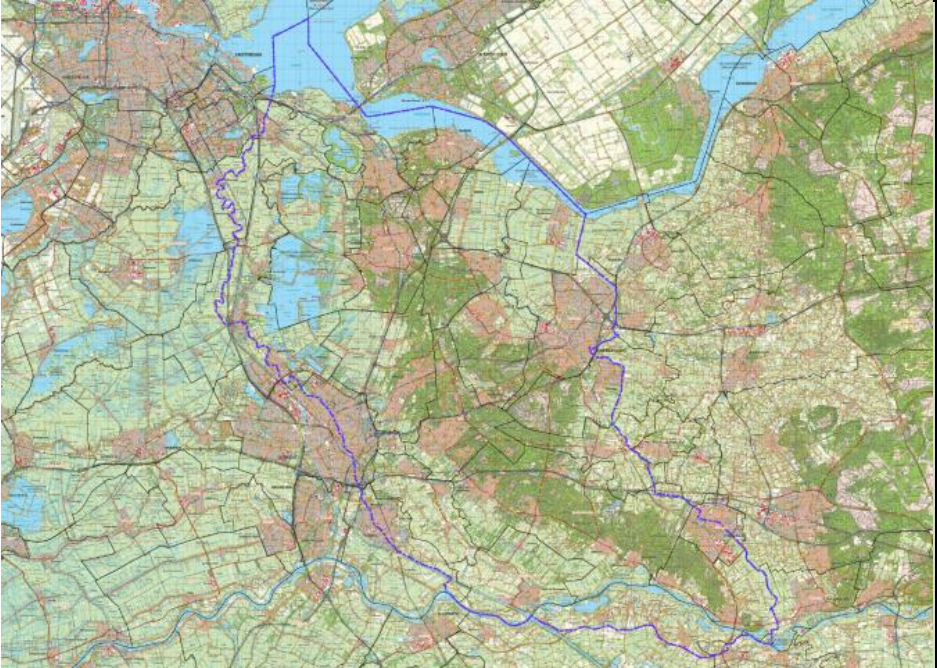
Het verzoek hiertoe kwam van de besturen van de burgerinitiatieven Geopark Heuvelrug en Geopark Gooi & Vecht. Het Nationale Forum Unesco Global Geoparks had beide initiatieven eerder aangegeven dat zij alleen kansrijk konden zijn als de inhoud en omvang van beide samengevoegd zouden worden.

De Commissie heeft het vraagstuk benaderd vanuit de disciplines geologie/geomorfolgie, geohydro-ecologie en cultuurhistorie. Leidend bij de keuzes waren de zichtbare aardkundige waarden, de rol van de mens als geologische factor en het thema "water".

De watersystemen rondom de stuwwallen werden als vertrekpunt genomen. In veel gevallen betreft dat de gebieden die beïnvloed worden door kwel vanuit de stuwwal, in enkele gevallen zijn de grotere watersystemen op zichzelf als rode draad meegenomen en is van daaruit bekeken wat er landschappelijk tot het Eem-, Rijn- en Vechtsysteem behoorde.

Dat heeft er uiteindelijk toe geleid dat de Commissie de besturen heeft geadviseerd in het noordoosten het Eemsysteem als grenszone te kiezen, in het zuidoosten de grenszone tussen de kwelinvloed vanuit de Heuvelrug en de kwelinvloed vanuit de Veluwe en in het zuiden de Neder-Rijn met zijn zichtbare stroomrugontginningen aan weerszijden.

De Commissie adviseerde ook om verder in het zuidwesten nabij de Kromme Rijn zowel het slagenlandschap op het zand als de zuidelijker gelegen stroomrugontginningen van de Kromme Rijn en het aangrenzende gebied bij Wijk bij Duurstede mee te nemen. En in het westen, bij Utrecht, de loop van de Vecht te volgen, inclusief de vergraven Vechtloop (Oude Gracht) in het stedelijk gebied. Tenslotte adviseerde de Commissie in het noordwesten, ten noorden van Utrecht, de grens te leggen op de Aa/Angstel/Gein en in het noorden het Noord-Hollandse en Utrechtse deel van de randmeren te betrekken, inclusief Pampus. Voor de kaart [klik hier](#); voor de toelichting [klik hier](#).

Een van de belangrijkste constatering van de Commissie was dat de stuwwal Heuvelrug op zich weliswaar niet zo bijzonder is, maar haar ligging en samenspel met de omgeving rondom wel.

Het gaat bij ons om het verhaal over de stuwwal in en omringd door het water en laagland; dat maakt dit verhaal uniek

Nadat de Commissie haar advies had uitgebracht hebben de besturen van zowel Geopark Heuvelrug als Geopark Gooi en Vecht besloten dat advies over te nemen en als uitgangspunt mee te geven aan de nieuwe stichting die het werk zal voortzetten.

Afspraken met Bestuur Gooi & Vecht en de samenvoeging stichtingen

De besturen van de burgerinitiatieven Stichting Geopark Heuvelrug i.o. en Stichting ter realisatie van Geopark Gooi en Vecht hebben in het laatste kwartaal van 2019 definitief besloten m.i.v. 1 januari 2020 samen vanuit één stichting verder te werken aan de ontwikkeling van het Geopark, met als voorlopige werktitel Geopark Heuvelrug - Gooi en Vecht. Op 6 december werden de afspraken voor de samenvoeging ondertekend.

Nationaal Forum Unesco Global Geoparks (NFUGG)

Op 7 november is voortgangsoverleg gevoerd met het NFUGG.

Overige contacten en activiteiten

- Op 17 januari is overleg gevoerd met gedeputeerde Mirjam Maasdam; zij gaf toen ondermeer aan in principe open te staan voor een subsidieaanvraag om de samenwerking en uitwerking een stap verder te helpen.
- Op 1 februari was het Geopark-ontbijt in kasteel Kerckebosch.
- Op 4 februari was de uitreiking van de 1^e exemplaren van de Ontdekkaart en het boekje Kromme Rijnstreek aan HDSR (Els Otterman), Rabo (Migchel Dirksen), gemeente Bunnik (Erica Spil) en gemeente Houten (Hilde de Groot) in de Watertoren te Werkhoven.
- Op 11 februari heeft Mirjam Maasdam het nieuwste Aardkundige Monument, de "Westbroekse Zodden", onthuld".
- Samen met Annemarie Luksen, die de Adviescommissie helaas heeft moeten verlaten, is een artikel over het Geopark en archeologie opgesteld voor het Archeologisch Magazine.
- Op 25 juni was het Geopark vertegenwoordigd op de afscheidsreceptie van de gedeputeerden van de provincie Utrecht.
- Op 23 juli heeft een kennismakingsgesprek plaatsgevonden met de directeur van de Triodos bank.
- Er is overleg geweest over uitwisseling en samenwerking met de "Blauwe Agenda", waarin - samen met de Provincie, Waterschap, Vitens, gemeenten en Nationaal Park - een analyse gemaakt wordt van het watersysteem van stuwwal en flanken en de benodigde maatregelen om dat robuuster te maken.
- Op 14 november is uitgebreid kennis gemaakt en overlegd met gedeputeerde Hanke Bruins Slot. Onderwerpen: de toekomst van het Geopark en de samenwerking met de provincie(s).
- Op 27 november verzorgde het Geopark een presentatie bij de Algemene Leden Vergadering van het UPG (Utrechts Particulier Grondbezit). De Geopark-organisatie werkt graag nauw samen met de particuliere grondeigenaren.
- En tenslotte zijn er diverse overleggen geweest met geïnteresseerde vrijwilligers en musea in het gebied.

de Watertoren van Werkhoven

de Kromme Rijn bij Bunnik

Financieel overzicht

Stichting Geopark Heuvelrug i.o.

Staat van Baten en Lasten 2019 (2018)

	2019	2018
Baten		
Subsidies	30.250	7.300
Schenkeningen	0	500
Giften	104	0
Overige opbrengsten	25	0
Totaal opbrengsten	30.379	7.800
Lasten		
projectkosten derden	12.983	7.351
Kosten website	269	144
Reis- verblijfkosten	0	129
Kosten secretariaat	0	0
Stichtingskosten	0	8
Algemene kosten	83	500
Bankkosten	119	120
Voorzieningen	17.267	0
Totaal kosten	30.721	8.251
Resultaat	-341	-451

Balans 2019 (2018)

Activa	31-12-2019	31-12-2018	Passiva	31-12-2019	31-12-2018
Vaste activa	0	0	Eigen vermogen		
			Algemene reserves	868	1.320
			Resultaat boekjaar	-341	-451
Vlottende activa	0	0	Voorzieningen	17.267	0
Vorderingen			Langlopende schulden	0	0
Liquide middelen			Schulden korte termijn		
Rabobank 760	17.923	4.703	Crediteuren	0	3.835
			Overlopende passiva	129	0
	17.923	4.703		17.923	4.703